

వాల్మీకి రామాయణం

అయోధ్యకాండ

35. పంచత్రింశః సర్గః - సుమంత్రగర్హణమ్

|| సుమంత్రగర్హణమ్ ||

తతో నిర్ధూయ సహసా శిరో నిఃశ్వస్య చాసక్యత్ |
 పాణిం పాణౌ వినిష్ఠిష్య దంతాన్కటకటాప్య చ || 1 ||

లోచనే కోపసంరక్తే వర్ణం పూర్వోచితం జహత్ |
 కోపాభిభూతః సహసా సంతాపమశుభం గతః || 2 ||

మనః సమీక్షమాణశ్చ సూతో దశరథస్య సః |
 కంపయన్నివ కైకేయ్యా హృదయం వాక్చరైః శితైః || 3 ||

వాక్యవజ్జైరనుపమైర్నిర్భిందన్నివ చాశురైః |
 కైకేయ్యాః సర్వమర్తాణి సుమంత్రః ప్రత్యభాషత || 4 ||

యస్యాస్తవ పతిస్తక్తో రాజా దశరథః స్వయమ్ |
 భర్తా సర్వస్య జగతః స్థావరస్య చరస్య చ || 5 ||

న హ్యకార్యతమం కించిత్తవ దేవీహ విద్యతే |
 పతిఘ్నం త్వామహం మన్యే కులఘ్నమపి చాంతతః || 6 ||

యన్తహేంద్రమివాజయ్యం దుష్టకంప్యమివాచలమ్ |
 మహోదధిమివాక్షోభ్యం సంతాపయసి కర్తృభిః || 7 ||

మాఽవమంస్థా దశరథం భర్తారం వరదం పతిమ్ |
 భర్తులిచ్ఛా హి నాలీణాం పుత్రకోట్యా విశిష్యతే || 8 ||

యథావయో హి రాజ్యాని ప్రాప్నువంతి నృపక్షయే |
 ఇక్ష్యాకుకులనాథేఽస్మిన్స్తల్లోపయితుమిచ్ఛసి || 9 ||

రాజా భవతు తే పుత్రో భరతః శాస్తు మేదినీమ్ |
 వయం తత్ర గమిష్యామో యత్ర రామో గమిష్యతి || 10 ||

న హి తే విషయే కశ్చిద్భ్రాహ్మణో వస్తుమర్హతి |
 తాదృశం త్వమమర్యాదమద్య కర్త చికిర్షసి || 11 ||

ఆశ్చర్యమివ పశ్యామి యస్యాస్తే వృత్తమీదృశమ్ |
 ఆచరంత్యా న వివృతా సద్యో భవతి మేదినీ || 12 ||

మహాబ్రహ్మర్షిసృష్టా హి జ్వలంతో భీమదర్శనాః |
 ధిగ్పార్గండా న హింసంతి రామప్రవ్రాజనే స్థితామ్ || 13 ||

వాల్మీకి రామాయణం

అయోధ్యకాండ

35. పంచత్రింశః సర్గః - సుమంత్రగర్హణమ్

ఆత్మం భిత్వా కుఠారేన నింబం పరిచరేత్తు యః |
యశ్చైనం పయసా సించేన్నైవాస్య మధురో భవేత్ || 14 ||

అభిజాతం హి తే మన్యే యథా మాతుస్తథైవ చ |
న హి నింబాత్ప్రవేత్తాద్ద్రం లోకే నిగదితం వచః || 15 ||

తవ మాతురసద్దాహం విద్మః పూర్వం యథా శ్రుతమ్ |
పితుస్తే వరదః కశ్చిద్దదౌ వరమనుత్తమమ్ || 16 ||

సర్వభూతరుతం తస్మాత్సంజజ్ఞే వసుధాభిపః |
తేన తిర్యగ్గతానాం చ భూతానాం విదితం వచః || 17 ||

తతో జ్యంభస్య శయనే విరుతాద్భూరివర్చసః |
పితుస్తే విదితో భావః స తత్ర బహుధాహసత్ || 18 ||

తత్ర తే జననీ క్రుద్ధా మృత్యుపాశమభీష్పతీ |
హాసం తే నృపతే సౌమ్య జిజ్ఞాసామీతి చాబ్రవీత్ || 19 ||

నృపశ్శేవాచ తాం దేవీం దేవి శంసామి తే యది |
తతో మే మరణం సద్యో భవిష్యతి న సంశయః || 20 ||

మాతా తే పితరం దేవి తతః కేకయమబ్రవీత్ |
శంస మే జీవ వా మా వా న మామపహసిష్యసి || 21 ||

ప్రియయా చ తథోక్తః సన్కేకయః పృథివీపతిః |
తస్మై తం వరదాయార్థం కథయామాస తత్త్వతః || 22 ||

తతః స వరదః సాధూ రాజానం ప్రత్యభాషత |
మియతాం ధ్వంసతాం వేయం మా కృథాస్త్యం మహీపతే || 23 ||

స తచ్ఛ్రుత్వా వచస్తస్య ప్రసన్నమనసో నృపః |
మాతరం తే నిరస్యాశు విజహార కుబేరవత్ || 24 ||

తథా త్వమపి రాజానం దుర్జనాచరితే పథి |
అసద్దాహమిమం మోహాత్కూరుషే పాపదర్శిని || 25 ||

సత్యశ్చాద్య ప్రవాదోఽయం లౌకికః ప్రతిభాతి మా |
పితౄన్సమనుజాయంతే నరా మాతరమంగనాః || 26 ||

నైవం భవ గృహణేదం యదాహ వసుధాభిపః |
భర్తురిచ్ఛాముపాస్వేహ జనస్యాస్య గతిర్భవ || 27 ||

వాల్మీకి రామాయణం

అయోధ్యకాండ

35. పంచత్రింశః సర్గః - సుమంత్రగర్హణమ్

మా త్వం ప్రోత్సాహితా పాపైర్దేవరాజసమప్రభమ్ |
భర్తారం లోకభర్తారమసద్ధర్మముపాదధాః || 28 ||

న హి మిథ్యా ప్రతిజ్ఞాతం కలిష్యతి తవానఘః |
శ్రీమాన్దశరథో రాజా దేవి రాజీవలోచనః || 29 ||

జ్యేష్ఠో వదాన్యః కర్మణ్యః స్వధర్మస్యాభిరక్షితా |
రక్షితా జీవలోకస్య బ్రూహి రామోఽభిషిచ్యతామ్ || 30 ||

పరివాదో హి తే దేవి మహాఽల్లోకే చలిష్యతి |
యది రామో వనం యాతి విహాయ పితరం నృపమ్ || 31 ||

న రాజ్యం రాఘవః పాతు భవ త్వం విగతజ్వరా |
న హి తే రాఘవాదన్యః క్షమః పురవరే వసేత్ || 32 ||

రామే హి యౌవరాజ్యస్థే రాజా దశరథో వనమ్ |
ప్రవేక్ష్యతి మహేష్వాసః పూర్వవృత్తమనుస్మరన్ || 33 ||

ఇతి సాంత్యైశ్చ తీక్ష్ణైశ్చ కైకేయాం రాజసంసది |
సుమంత్రః క్షోభయామాస భూయ ఏవ కృతాంజలిః || 34 ||

నైవ సా క్షుభ్యతే దేవీ న చ న్న పరిదూయతే |
న చాస్యా ముఖవర్ణస్య విక్రియా లక్ష్మతే తదా || 35 ||

ఇత్యార్ద్రే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాండే పంచత్రింశః సర్గః || 35 ||

